

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Prejemnik Čopove plakete 2024 je

INSTITUT INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

Institut informacijskih znanosti (IZUM) je v več kot tridesetih letih svojega obstoja postal ključna organizacija na področju razvoja in vzdrževanja knjižničnih informacijskih sistemov v Sloveniji in v širši regiji. Njegova dejavnost je usmerjena predvsem v razvoj kooperativnega online bibliografskega sistema in servisov *COBISS.SI* ter informacijskega sistema o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji – *SICRIS*. Ima ključno vlogo pri povezovanju knjižnic, omogočanju dostopa do znanstvenih virov in podatkovnih baz ter pri spodbujanju knjižnične informatizacije v Sloveniji in zunaj njenih meja. Sistem *COBISS* predstavlja temelj nacionalnega knjižničnega informacijskega sistema Slovenije in sistemov drugih držav iz regije.

Prek 1.300 knjižnicam, povezanim v mrežo *COBISS.net*, omogoča prost pretok bibliografskih zapisov, kar pomeni pomemben prispevek k (mednarodnemu) sodelovanju na področju knjižničarstva in izmenjave informacij. Mreža poleg knjižnic iz Slovenije vključuje še knjižnice sedmih drugih držav.

IZUM je pionir in pomemben akter pri digitalizaciji knjižničnih storitev. *COBISS+* in aplikacija *mCOBISS* knjižnicam, njihovim uporabnikom in splošni zainteresirani javnosti omogočata enotni online dostop do vzajemne bibliografske podatkovne zbirke knjižničnega gradiva slovenskih knjižnic COBIB.SI, do drugih baz podatkov v sistemu *COBISS.SI* ter številnih informacijskih virov. Vzpostavil je lasten portal *Akademsko digitalna zbirka Slovenije*, ki je enotna platforma za iskanje in dostop do celotnih besedil elektronskih informacijskih virov. V zadnjih letih je z razvojem rešitev, kot so *COBISS Ela*, ki omogoča celovit tokokrog e-knjige od založnika do bralca, *eTorba*, ki je portal za izboljšanje učnega procesa učencev na temelju uporabe inovativnih pristopov, ki jih v procesu izobraževanja ponuja sodobna tehnologija, in *dCOBISS*, ki omogoča hranjenje in upravljanje digitalnih vsebin ter vnos podatkov o objavah v odprtem dostopu za potrebe analiz za slovenske raziskovalce, institucije in financerje, utrdil svoj položaj na področju digitalizacije knjižničnih storitev. Z vzpostavitvijo superračunalnika *VEGA* pa je močno okreplil svojo vlogo v akademskem in raziskovalnem okolju.

IZUM skupaj z Narodno in univerzitetno knjižnico zagotavlja ustrezno usposobljenost strokovnih knjižničnih delavcev za vzajemno katalogizacijo. Za nadgrajevanje znanja knjižničarjev skrbi tudi z redno organizacijo strokovnih srečanj, kot sta COBISS konferenca in Dnevi COBISS. Od leta 1996 izdaja strokovno-znanstveno revijo *Organizacija znanja*, v kateri so objavljeni znanstveni in strokovni članki s področij informacijske znanosti, knjižničarstva, informatike, sociologije znanosti, epistemologije in kulturologije. Z inovativnimi pristopi IZUM izobražuje širšo javnost, podpira storitev Vprašaj knjižničarja, ki članom kot nečlanom knjižnic pomaga pri pridobivanju relevantnih informacij. Je pomemben deležnik informacijskega opismenjevanja prebivalstva.

IZUM s svojim razvojem in upravljanjem sistema *COBISS* izjemno prispeva k modernizaciji in informatizaciji knjižnic v Sloveniji in širše. S svojo dejavnostjo zagotavlja temelje za izvajanje in razvoj knjižničnih storitev. Njegova vključenost v mednarodne projekte in sodelovanje z organizacijami, kot je Mednarodna zveza knjižničnih združenj in institucij *IFLA*, kaže na njegovo zavezanost

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

mednarodnemu povezovanju in prispevanju k razvoju knjižničarstva na globalni ravni. *UNESCO* je leta 2011 podelil IZUM-u status regionalnega centra za knjižnične informacijske sisteme in sisteme o raziskovalni dejavnosti. Z razvojem knjižničnih storitev zasleduje potrebe knjižnic in njihovih uporabnikov ter krepí uporabniško izkušnjo knjižnic.

Za izjemne dosežke na področju informatizacije knjižničarstva v Sloveniji in v širši regiji ter neprecenljiv družbeni vpliv na temeljih javnega dostopa do informacij o knjižničnih virih Komisija za Čopove diplome, Čopova priznanja in Čo-pove plakete Inštitutu informacijskih znanosti podeljuje Čopovo plaketo 2024.